

Ruusun vuosi 2002

Vuosi 2002 on nimetty Suomen Ruususeuran toimesta Ruusun vuo

Pensasruusuja Kainuuseen!

Kainuu jakaantuu kolmeen kasvuyöhykkeeseen (V-VII), joista pohjoisin alue on Suomusalmella. Kajaani kuuluu V-alueeseen. Kasvuyöhyke kertoo kasvin menestymisestä; talvehtimisesta alueellamme. Tosin Kainuussakin on pienilmastoja, joissa voi menestyä yöhykkeille III tai IV suositeltuja kasveja. Niinpä joiltakin alueilta tapaa mm. omenapuulajikkeita, jotka eivät välttämättä muuten menestyisi. Paikallisesti sopeutuneet kannat ovat kaikkein kestävämpiä sekä kylmän- että tautien ja tuholaisten kestoltaan.

SUVIRUUSU, Rosa 'Poppius' versot ovat punaruskeat, kukat kauniin vaaleanpunaiset, tuoksussa muskotin häivää. Lehtiä hierottaessa tuntuu pihkamainen tuoksu. Se menestyy yöhykkeillä I-VII eli koko Kainuussa. Suvirusu on nimetty vuoden 2002 maa- ja kotitalousnaisten vuoden ruusuksi.

MÖKINRUUSU (Rosa majalis 'Focundissima') on Suomessa luonnonvaraisen metsäruusun (Rosa majalis) kerrannaiskukkainen muoto. Karmiininpunaiset, noin 4 cm leveät kukat erottuvat hienosti himmeän harmaanvihreätä lehdistöä vasten. Pensas on noin metrin korkuinen. Ruususta on löytynyt toisistaan hieman poikkeavia kantoja, omaksi lajikkeekseen on erotettu tornionlaaksonruusu 'Tornedal'. Mökinruusu menestyy yöhykkeillä I-VII.

PAPULANRUUSU on myös pimpinellaruusu. Pallomaiset, vaaleanpunaiset, kerrannaiset kukat ovat 3-4 cm leveitä ja tuoksuvat. Pensas on kaunis muodoltaan, tiheä ja pyöristynyt, kukat aukeavat runsas viikko juhannusruusun jälkeen. Papulanruusua tiedetään tuodun 1800-luvun puolivälissä Pohjois-Saksasta Viipurin Papulaan. Se menestyy yöhykkeillä I-V.

JUHANNUSRUUSUN (Rosa pimpinellifolia 'Plena') heleän punaiset, lähes

yksinkertaiset (eli viisiterälehtiset) kukat loistavan keltaisine heteineen avautuvat heinäkuussa ja niissä on miellyttävä mieto tuoksu. Pensaankorkeus on kannasta riippuen 1 - 2 m. Juhannusruusu menestyy vyöhykkeillä I-VIII.

JUHANNUSMORSIAN (Rosa 'Juhannusmorsian') kukkii kesä-heinäkuussa kerrannaisilla, vaaleanpunertavilla, voimakkaan tuoksuvilla kukilla. Se menestyy vyöhykkeillä I-VII. Juhannusmorsian on nimetty vuoden 2002 Ruusun vuoden ruusuksi.

Ruusutarhan paikka

Ruusujen kasvupaikka määräytyy istutettavan lajikkeen mukaisesti. Suurimmalle osalle lajikkeista ihanteellinen kasvupaikka on etelään aukeava, aurinkoinen alue. Puolivarjossa viihtyvät mm. valamon- ja punalehtiruusu. Ruusuja on mahdollista käyttää myös aitakasveina. Kurtturuusuaita ihastuttaa myös teiden pientareilla. Se sietää hyvin maantiesuolaa, kuivuutta ja saasteita. Köynnöksistä Kainuun alueelle on mahdollista kokeilla lajiketta 'John Cabot', jonka menestymisvyöhyke on I-V. Lajikkeella on voimakkaanpunaiset, kerrannaiset kukat. Toinen kokeilemisen arvoinen köynnösruusu on 'William Baffin'-lajike, jonka menestymisvyöhyke yltää IV-alueelle. Meillä sitä voisi kokeilla pienilmastoltaan edullisilla paikoilla. Lajikkeen kukat ovat ruusunpunaiset ja puolikerrannaiset. Kumpikin lajike kannattaa suojata talveksi talvihuovalla.

Pensasruusujen istutus

Paras istutusaika on kevät tai syksy, tosin astiataimia on mahdollista istuttaa koko kesän ajan. Istutusväli riippuu onko tavoitteena saada aikaiseksi aita, oleskelualueen rajausta vai sisääntulon näyttävä ryhmä. Myös taimityyppi kannattaa valita kohteen mukaisesti. Aitataimiksi on myytävänä 5-10 kappaleen ns. nipputaimia, jotka ovat kooltaan pienempiä, mutta soveltuvat hyvin tiheään istutukseen ja ovat hinnaltaan edullisempia.

Pensasruusujen istutusväli määräytyy pensaankoon ja kasvutavan mukaisesti. Käytännössä kannattaa huomioida, että ruoholeikkuri pääsee katkomaan vesataimet. Ruusuryhmän kasvualusta kannattaa jättää kokonaisuudessaan mullokselle tai kattaa esimerkiksi kompostoidulla kuorikatteella. Istutusväli vaihtelee 1-2 metriin. Yksittäisiä

ruusupensaita ei kannata istuttaa vaan suositaan ainakin kolmen ryhmää.

Lannoitus

Ruusutarhaa perustettaessa tehdään kunnollinen peruslannoitus ja maanparannus lisäämällä kasvualustaan ravinteita ja esimerkiksi saviseen tai hiesupitoiseen maahan turvetta ja hiekkaa. Ravinnetarve määräytyy lajikkeen ja kasvualustan ravinnepitoisuuden mukaan.

Ruusun kunto kertoo parhaiten vuotuislannoitustarpeen. Vaaleat lehdet (ellei ole lajikeominaisuus) kertovat typen puutteesta, samoin lehtien punertuminen voi olla merkki fosforin puutteesta. Kuitenkin monilla lajikkeilla lehdet ovat luonnostaan punaiset tai syysväriyty punertaa ne. Kannattaakin ensin tutustua kunnolla lajikkeen ominaisuuksiin ennen kuin tekee johtopäätöksiä ravinnetasosta. Yleensä ruusuja lannoitetaan istutuksen jälkeen vähän. Jos pensasruususi kaipaa lannoitusta, lannoite kannattaa antaa sijoittamalla lannoitetta useaan kohtaan juuriston lähelle. Se tapahtuu tekemällä pensaas tyvelle reikiä 10-20 cm:n syvyyteen ja ripottelemalla lannoite niihin. Reiät ummistetaan heti lannoitteen laitton jälkeen. Myös kalkkia on hyvä laittaa silloin tällöin ruusupensaas juurelle. Kalkitus nostaa maan pH:ta ja tärkeimmät ravinteet ovat silloin kasvien käytettävissä.

Pensasruusujen leikkaus

Keväällä pensasruusuilta poistetaan liian vanhat, kuivuneet tai vaurioituneet oksat maan pintaa myöten. Pensaas voi nuorentaa leikkaamalla ne maan tasalle 10-20 cm:n mittaisiksi. Osalle pensaasista alasleikkaus sopii 3-5 vuoden välein. Tällaisia lajeja ovat mm. hansa- ja kurturuusut. Saman vuoden versoilla kukkivat ruusulajit, kukkivat alasleikkausta seuraavana vuonna, 2-vuotisilla versoilla kukkivat lajit pitävät alasleikkauksen jälkeen vuoden tauon kukinnassaan. Näitä ovat mm. juhannus- ja suviruusuu.

Lisätietoja ruusuista mm. seuraavissa kirjoissa ja osoitteissa:

Pentti Alanko, Peter Joy, Pirkko Kahila ja Satu Tegel. 1995. Suomalainen Ruusukirja. Tammi 1995.

Forsblom, Juha. 2000. Ruusuista rakkaimmat. Edita.

Manell, Gudrun & Johanson, Bertil K. 1998. Ruusut.Otava.

<http://www.puutarha.net/ruususeura>

<http://www.puutarhaliitto.fi>

[Sulje ikkuna](#)